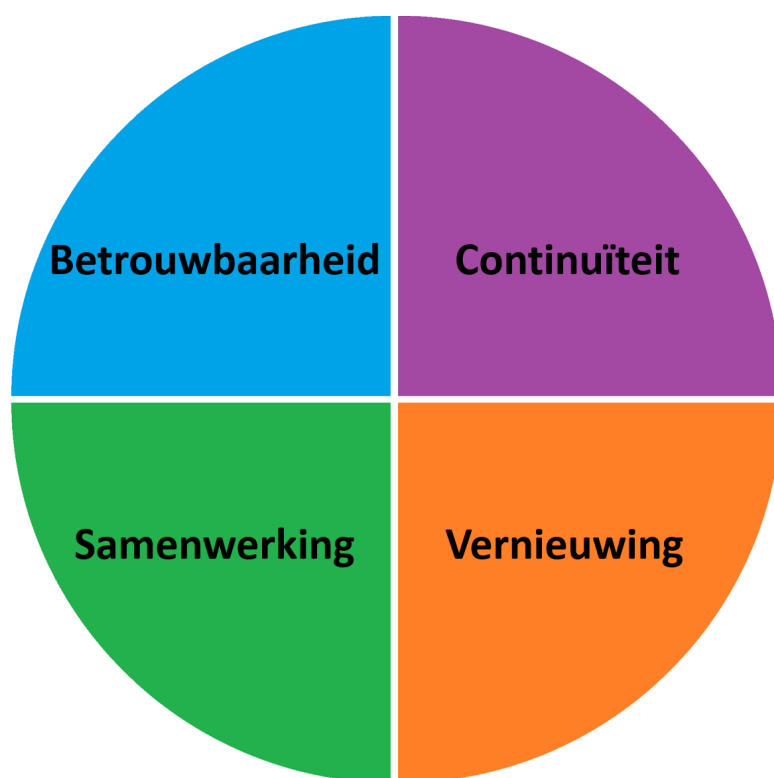

Meerjarenplan eHerkenning 2025-2027

Auteur: Strategisch Beraad eTD

Datum: 17 december 2024

Status: Definitief

Versie: 1.0

Relatie met andere plannen

Dit meerjarenplan voor het Afsprakenstelsel eHerkenning is opgesteld door het Strategisch Beraad (SB) en heeft verschillende raakvlakken met andere jaar- en meerjarenplannen. Hieronder de belangrijkste plannen:

- Jaarplan eHerkenning 2025
- Jaarplan Logius 2025
- JIRA planningsbord beheerorganisatie eHerkenning

Buiten scope:

- Toekomstige plannen voor het nieuwe Stelsel Toegang
- Toekomstige plannen n.a.v. ontwikkelingen rond de Wet Digitale Overheid (Wdo)
- Toekomstige plannen n.a.v. ontwikkelingen rond eIDAS 2.0
- Toekomstige plannen van de Vereniging van eHerkenning Aanbieders (VeHa)

Inhoudsopgave

Voorwoord van de voorzitter	3
1. Terugblik op 2022 - 2024	4
2. eHerkenning in 2025 - 2027	4
3. Strategisch doel	5
3.1 <i>Betrouwbaarheid</i>	6
3.2 <i>Samenwerking</i>	6
3.3 <i>Vernieuwing</i>	7
3.4 <i>Continuïteit</i>	8
4. Financiële verantwoording	8

Voorwoord van de voorzitter

Met veel enthousiasme presenteer ik het Meerjarenplan eHerkenning voor de periode 2025-2027, dat het resultaat is van een succesvolle samenwerking tussen alle betrokken partijen. Het afgelopen jaar hebben we samen belangrijke mijlpalen bereikt, waarin de gezamenlijke inzet van dienstverleners, leveranciers en de opdrachtgever/eigenaar (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, MinBZK) heeft bijgedragen aan het verder versterken van eHerkenning als een betrouwbare en veilige oplossing voor digitale toegang. Zo is een jaar geleden het 1 miljoenste eHerkenning-middel uitgegeven en blijft het aantal uitgegeven middelen groeien, o.a. met een middel gebouwd voor de Belastingdienst om gebruikers zonder KvK nummer te bedienen. Daarnaast blijven we voortbouwen aan veiligheid en innovatie; zo stellen we twee factor authenticatie (2FA) verplicht voor Betrouwbaarheidsniveau EH2 en bouwen we aan realtime rapportages.

De samenwerking in de verschillende beraden en de werkgroepen zijn essentieel voor de continuïteit en vernieuwing van het stelsel. Deze samenwerking heeft niet alleen geleid tot concrete vooruitgang, maar ook tot waardevolle inzichten die ons helpen om de komende jaren nóg effectiever en efficiënter in te spelen op de snel veranderende digitale wereld.

Dit Meerjarenplan bouwt voort op de successen van de afgelopen jaren en schetst de strategische koers voor de periode 2025-2027. In de komende jaren staan we voor zowel grote uitdagingen als kansen. We focussen ons op **Betrouwbaarheid, Samenwerking, Vernieuwing** en **Continuïteit**. We bewaken de betrouwbaarheid, veiligheid en beschikbaarheid van eHerkenning, terwijl we ons voorbereiden op toekomstige wet- en regelgeving en technologische ontwikkelingen. We zullen de samenwerking verder intensiveren en blijven werken aan vernieuwing, zodat eHerkenning een toekomstbestendige oplossing blijft voor de digitale interactie tussen burgers, bedrijven en de overheid. Bij dit alles blijven we de continuïteit waarborgen, zodat zowel gebruikers als alle betrokken partijen binnen het Stelsel kunnen vertrouwen op een stabiele en betrouwbare oplossing.

De invoering van de Wet Digitale Overheid (Wdo) en de ontwikkeling van het nieuwe Stelsel Toegang markeren een belangrijke mijlpaal in de digitalisering van de overheid en de toegang tot digitale overheidsdiensten. Tegelijkertijd biedt de Europese regelgeving, zoals eIDAS 2.0, kansen voor verdere doorontwikkeling van eHerkenning, waarbij eHerkenning een voorlopers rol heeft in Nederland en Europa.

Dit Meerjarenplan wordt elk jaar verder uitgewerkt in een jaarplan, opgesteld door het Tactisch Beraad. Het jaarplan beschrijft de ambities voor het komende jaar per focuspunt en legt de link naar de langetermijndoelen (LTD) die zijn vastgelegd in dit plan. Dit zorgt ervoor dat we actief werken aan de toekomst en dat de voortgang inzichtelijk en meetbaar blijft. Elke vier maanden worden de genomen acties geëvalueerd in het Tactisch Beraad, waarna in het Strategisch Beraad een terugkoppeling wordt gegeven op de voortgang bij elk van de genoemde focuspunten.

Met vertrouwen en ambitie kijk ik uit naar de komende jaren, waarin we samen met alle betrokken partijen verder zullen bouwen aan een veilige, toegankelijke en betrouwbare digitale infrastructuur. eHerkenning zal ook in de toekomst de essentiële schakel blijven voor de toegang tot overheids- en private diensten, zodat ondernemers en burgers met vertrouwen gebruik kunnen maken van digitale private- en overheidsdiensten.

Dr. Elly Plooi- van Gorsel
Voorzitter van het Strategisch Beraad eHerkenning

1. Terugblik op 2022 - 2024

In de afgelopen jaren heeft het Afsprakenstelsel Elektronische Toegangsdiensten (AS eTD) succesvol samengewerkt met zowel publieke als private stakeholders. Hierbij zijn belangrijke doelen behaald, en is de betrouwbaarheid en stabiliteit van eHerkenning continu gewaarborgd.

We vierden dat er 1.000.000 eHerkenning middelen zijn uitgegeven. In de afgelopen jaren zijn verschillende releases geïmplementeerd, zoals o.a.:

- PROBAS
- TRR
- Portaaldiensten
- Koppelvlak 1.13
- Verplichtstellen 2FA voor eH2

Daarnaast hebben we lang gewacht op de komst van de Wet digitale overheid (Wdo), die in juli 2023 gefaseerd in werking is getreden. De implementatie van deze wet en de bijbehorende regelgeving heeft geleid tot overleg op verschillende niveaus. De komst van de Wdo kan ook voor eHerkenning voor veel wijzigingen zorgen in het beheer en de governance. De onduidelijkheid hierover zorgt voor onzekerheid, waardoor de doorontwikkeling van het afsprakenstelsel minder prioriteit heeft gekregen en we terughoudend zijn geweest bij het maken van investeringen.

Toch zijn er ook stappen gemaakt om het beheer en de processen aan te scherpen. Zo zijn, om de voortgang van acties en dossier te bewaken, rapportages ontwikkeld en processen aangescherpt. Daarnaast wordt er gebouwd aan realtime rapportages die inzicht geven in het uitgegeven middelen, aangesloten Dienstverleners, maar ook de beschikbaarheid van eHerkenning en eventuele storingen.

In een voortdurend veranderende wereld hebben we waardevolle inzichten opgedaan die hebben bijgedragen aan het verbeteren van zowel processen als communicatie. De uitdagingen die we onderweg tegenkwamen, hebben geleid tot zinvolle evaluaties en acties die ons sterker positioneren voor de toekomst. Dit stelt ons in staat om met een open blik verder te werken aan het versterken van de samenwerking, waarbij we de lessen uit het verleden benutten om gezamenlijke doelen efficiënter te realiseren.

2. eHerkenning in 2025 - 2027

Tussen 2025 en 2027 zullen belangrijke ontwikkelingen plaatsvinden in de digitale overheid, AS eTD en het middel eHerkenning. De Wdo treedt verder in werking en het Stelsel Toegang zal verder vorm krijgen, met een release-aanpak die geleidelijk uitgewerkt en geïmplementeerd wordt. Het stelsel eTD, van eHerkenning, wordt in 2025 in de huidige vorm ondergebracht in Stelsel Toegang. De ontwikkeling van het ST invloed zal kunnen gaan hebben op de inhoud en doelen van het MJP. Waar nodig kan dit plan tussentijds worden herzien.

Dit betekent ook dat de publiek-private samenwerking en de rollen en verantwoordelijkheden vooralsnog onveranderd blijven. De Beheerorganisatie bereid zich erop voor gelijktijdig met een volgende release van Stelsel Toegang een deel van de taken over te dragen aan de Vereniging van eHerkenning Aanbieders (VeHa) en een deel van de governance in de serviceorganisatie binnen Stelsel Toegang te integreren.

Europese wetgeving, waaronder eIDAS 2.0, biedt kansen voor een eventuele doorontwikkeling van eHerkenning, zodat het een leidende rol kan spelen in digitale identificatie. Zo zijn er pilots voor digitale wallets in het bedrijvendomein opgestart, waarbij leveranciers actief betrokken zijn.

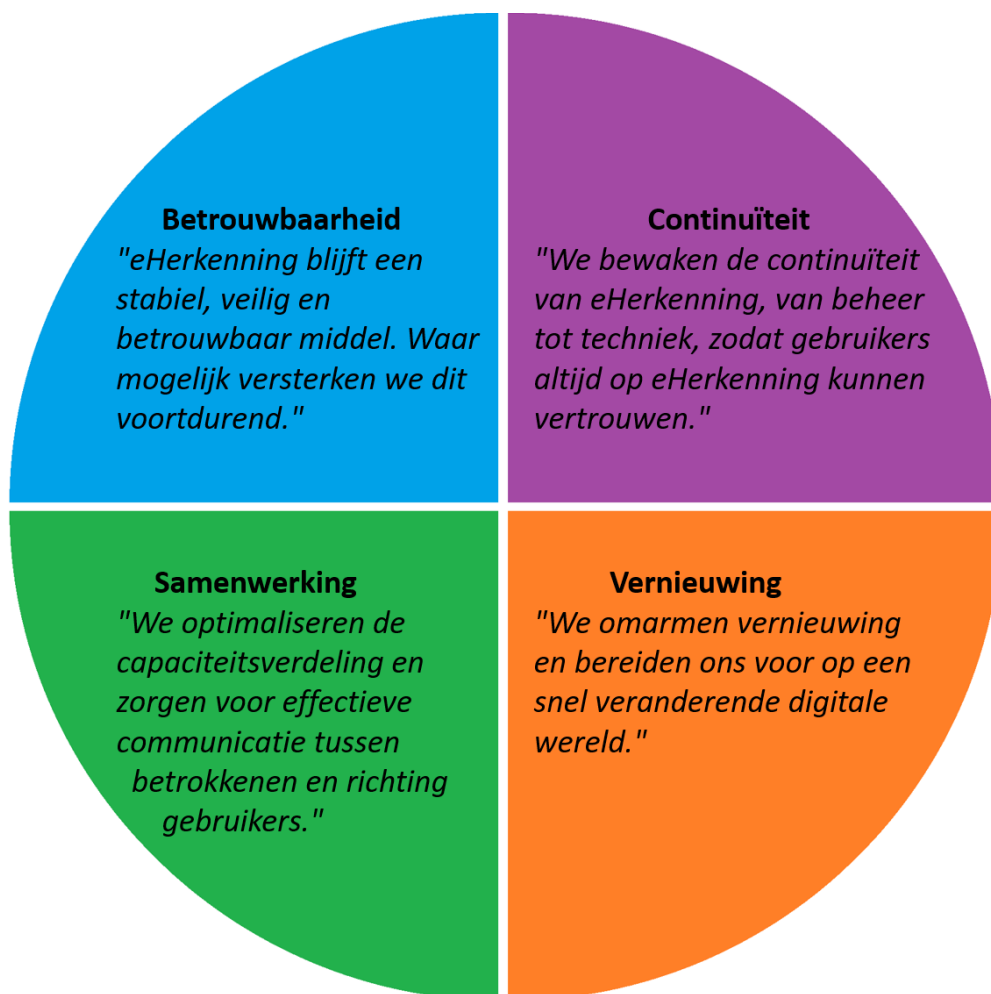
3. Strategisch doel

eHerkenning maakt het op een eenvoudige manier mogelijk voor bedrijven en overheden om veilig online in te loggen en transacties uit te voeren bij zowel private als publieke dienstverleners. Het Strategisch Beraad heeft het strategisch doel voor 2025-2027 als volgt geformuleerd:

Autorisatie en authenticatie voor ondernemers worden adequaat gewaarborgd, zodat zij veilig en efficiënt toegang krijgen tot zowel overheids- als private dienstverlening, terwijl zij voldoen aan de eisen van digitale veiligheid en privacy.

Deze visie wordt eveneens onderschreven door de Staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties, die benadrukt dat, gezien de hoge mate van digitalisering in Nederland, het van essentieel belang is dat de overheid digitale technologie verantwoord inzet en goede dienstverlening biedt aan zowel burgers als ondernemers.¹

De focuspunten voor de komende jaren zijn **betrouwbaarheid**, **samenwerking**, **vernieuwing** en **continuïteit**.

¹ Brief aan Parlement - Startbrief Digitalisering (overheid.nl) van 7 november 2024

3.1 Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid

"eHerkenning blijft een stabiel, veilig en betrouwbaar middel. Waar mogelijk versterken we dit voortdurend."

eHerkenning staat voor een stabiel, veilig en betrouwbaar inlogmiddel dat wordt gebruikt voor de toegang tot zowel overheids- als private diensten. De nadruk ligt op het waarborgen van de beschikbaarheid en betrouwbaarheid op verschillende niveaus, met voorrang voor acties die deze stabiliteit ondersteunen. Om de interne en externe dreigingen zo snel mogelijk te identificeren en te minimaliseren, moet er veel aandacht worden besteed aan veiligheid en risicobeheersing. Monitoring en rapportages spelen een belangrijke rol in het inzichtelijk maken van de betrouwbaarheid, beschikbaarheid en mogelijke storingen, wat bijdraagt aan het versterken van de algehele veiligheid.

De volgende langetermijndoelen zijn geformuleerd voor het focuspunt 'Betrouwbaarheid':

Betrouwbaarheid

- **Langetermijndoel 1:** eHerkenning is stabiel, beschikbaar en biedt op verschillende betrouwbaarheidsniveaus consequent en veilig toegang tot overheids- en private diensten.
- **Langetermijndoel 2:** De veiligheid binnen het AS eTD en van het eHerkenning middel wordt geborgd door een adequaat calamiteiten- en incidentenproces.
- **Langetermijndoel 3:** De betrouwbaarheid en beschikbaarheid van eHerkenning is inzichtelijk via monitoring en rapportages.
- **Langetermijndoel 4:** Onze stakeholders kunnen erop vertrouwen dat wij gezamenlijk (als Stelsel) leveren (beheren) en realiseren (vernieuwen) wat wij toezeggen.

3.2 Samenwerking

Samenwerking

"We optimaliseren de capaciteitsverdeling en zorgen voor effectieve communicatie tussen betrokkenen en richting gebruikers"

Een zorgvuldige samenwerking tussen alle betrokkenen is cruciaal om de continuïteit te waarborgen. Samenwerking en communicatie zijn essentieel voor het succes van eHerkenning, omdat ze zorgen voor een gelijkwaardige betrokkenheid van alle stakeholders en een efficiënte capaciteitsverdeling. Het is belangrijk dat zowel leveranciers als dienstverleners actief gehoord worden, met een coördinerende rol voor de beheerorganisatie. Consistente en transparante communicatie versterkt het vertrouwen van gebruikers en stakeholders, en zorgt ervoor dat wensen tijdig opgepakt worden en veranderingen op een duidelijke manier worden gecommuniceerd. Door samen te werken aan een uniforme boodschap, kan het stelsel beter inspelen op veranderende behoeften en marktontwikkelingen.

De volgende langetermijndoelen zijn geformuleerd voor het focuspunt 'Samenwerking':

Samenwerking

- **Langetermijndoel 5:** De samenwerking tussen alle deelnemers van het Stelsel en met de eigenaar/opdrachtgever is blijvend versterkt.
- **Langetermijndoel 6:** Alle betrokkenen en deelnemers in het AS eTD werken gelijkwaardig samen en wegen elkaars belangen.
- **Langetermijndoel 7:** Onze communicatie is consistent en biedt een uniforme boodschap naar dienstverleners als gebruikers van eHerkenning.

3.3 Vernieuwing

Vernieuwing

"We omarmen vernieuwing en bereiden ons voor op een snel veranderende digitale wereld."

Vernieuwing is **'voorbereid zijn'** op de voortdurende veranderingen in de digitale wereld en de aankomende transitie, zoals de implementatie van de Wet Digitale Overheid (Wdo) en de Europese digitale identiteit (eIDAS 2.0). Door technologische en wetgevingsontwikkelingen te volgen en tijdig te anticiperen, kan het stelsel effectief reageren op veranderingen. Voorbereiding ondersteunt ook het plannen en uitvoeren van noodzakelijke transitie, zodat het stelsel goed gepositioneerd is voor de toekomst.

Daarnaast is vernieuwing **vanuit eigen initiatief** ook essentieel om de voorsprong van eHerkenning te behouden. Aangezien veel ontwikkelingen nog onzeker zijn, is het belangrijk om proactief nieuwe kansen te verkennen. Door zelf vernieuwingen te initiëren kan eHerkenning zijn unieke positie verder versterken en zich voorbereiden op toekomstige veranderingen. Dit stelt het stelsel in staat om flexibel in te spelen op zowel nationale als Europese ontwikkelingen.

De volgende langetermijndoelen zijn geformuleerd voor het focuspunt Vernieuwing:

Vernieuwing

- **Langetermijndoel 8:** eHerkenning is voorbereid op de gevolgen van de Wdo en het Stelsel Toegang en kan het beheer overdragen.
- **Langetermijndoel 9:** eHerkenning is in control en ondersteunt zowel Europese als nationale wetgeving, zoals eIDAS 2.0 en NIS2.

3.4 Continuïteit

Continuïteit

"We bewaken de continuïteit van eHerkenning, van beheer tot techniek, zodat gebruikers altijd kunnen vertrouwen."

Continuïteit is onlosmakelijk verbonden met de focuspunten Betrouwbaarheid en Samenwerking. Logius, als beheerorganisatie voor het AS eTD, speelt hierin een cruciale en coördinerende rol in. Net als voorgaande jaren zullen de reguliere beheerwerkzaamheden worden voortgezet, waaronder penetratietesten, het opstellen van de Stelsel Risico analyse, interne- en externe audits, de doorontwikkeling van de aggregator, en het opstellen en bespreken van de Rapportage Voortgang Change & Release.

De volgende langetermijndoelen zijn geformuleerd voor het focuspunt Continuïteit:

Continuïteit

- **Langetermijndoel 10:** De beheerorganisatie is in control en ondersteunt op efficiënte wijze het AS eTD.
- **Langetermijndoel 11:** Als Stelsel sturen wij integraal en op basis van meetbare, transparante en wendbare doelstellingen.

4. Financiële verantwoording

Het Afsprakenstelsel Elektronische Toegangsdiensden is een publiek-private samenwerking, waarbij de kosten voor mensen en middelen zowel door de private deelnemers als de overheid worden gedeeld. De private deelnemers dragen voornamelijk de kosten voor de ontwikkeling van nieuwe functionaliteiten van eHerkenning en vernieuwingen in aanvraag- en verwerkingsprocessen. De afwegingen hiervoor worden ingebracht in de governance structuur. De beheerorganisatie is verantwoordelijk voor de kosten van het beheer van het stelsel en coördineert de dagelijkse gang van zaken, evenals de uitvoering van het jaarplan.

Het ministerie van BZK, als eigenaar van het stelsel, heeft afspraken met Logius over de bekostiging van deze beheertaken en heeft toegezegd dit te zullen blijven doen tot alle beheertaken door Logius zijn overgedragen aan de Vereniging van eHerkenning Aanbieders (de VeHa). Beide partijen stemmen een plan af voor de uitvoering van de reguliere beheertaken en de bijdrage aan het jaarplan voor eHerkenning. Het budget van de beheerorganisatie voor 2025 bedraagt 5,02 miljoen euro en zal voor de opvolgende jaren steeds opnieuw worden vastgesteld. Het budget voor de toezichthouder is apart begroot, aangezien deze een onafhankelijke rol vervult. BZK blijft het huidige stelsel financieren tot de besluitvorming en governance van het Stelsel eTD volledig is overgedragen en geïntegreerd in resp. de VeHa en Stelsel Toegang.